

องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะยอ

หมู่ที่ 9 ตำบลเกาะยอ อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา 90100

โทรศัพท์ : 0-7430-0457/0-7430-0458

โทรสาร : 0-7430-0458

เว็บไซต์ : www.kohyor.go.th

Facebook : องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะยอ



คำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะยอ

ที่ ๐๓๓ / ๒๕๕๙

เรื่อง แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะยอ

เพื่อให้การดำเนินงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสารขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะยอ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ.๒๕๔๐ มาตรา ๙ โดยให้มีข้อมูลข่าวสารของทางราชการอย่างน้อยตามที่กำหนดไว้ สามารถให้ประชาชนตรวจสอบได้ องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะยอ จึงแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ดังรายชื่อต่อไปนี้

- | | |
|--------------------------|--------------------------|
| ๑. นางอัจฉิมา เพชรศรี | นักพัฒนาชุมชน |
| ๒. นายชยพล ดุกลี้ม | นักวิเคราะห์นโยบายและแผน |
| ๔. นางมุกกรินทร์ เลชะคุณ | นักทรัพยากรบุคคล |
| ๓. นางนริศรา ลาภาวรี | เจ้าพนักงานธุรการ |

ให้เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ข้อมูลข่าวสารขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะยอ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) จัดระบบข้อมูลข่าวสารตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ.๒๕๔๐ มาตรา ๙ เพื่อให้ประชาชนสามารถค้นหาข้อมูลข่าวสารได้เอง ในสำนักงานอบต. และเว็บไซต์อบต.

(๒) จัดทำสมุดทะเบียนสำหรับผู้มาขอตรวจสอบข้อมูลข่าวสาร ช่วยเหลือแนะนำผู้มาขอข้อมูลข่าวสาร

(๓) การทำสำเนาหรือสำเนาที่มีคำรับรองความถูกต้องสำหรับข้อมูลข่าวสารที่จัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบให้แก่ผู้ขอ

(๔) กรณีการขอข้อมูลข่าวสารตามมาตราอื่นๆ ซึ่งไม่มีในศูนย์ข้อมูลข่าวสารให้ส่งคำขอไปยังหน่วยงานเจ้าของเรื่องพิจารณา

(๕) กรณีเป็นข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานอื่นให้คำแนะนำให้ไปขอ ณ หน่วยงานนั้น

(๖) อำนวยความสะดวกด้วยการประสานงาน การแจ้งนัดหมาย การมอบสำเนาข้อมูลข่าวสารตาม (๔) ให้แก่ผู้ขอ

(๗) ดำเนินการอื่นใดตามที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมอบหมาย

(๘) รายงานผลการดำเนินการของศูนย์ข้อมูลข่าวสารให้ผู้บังคับบัญชาและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลทราบทุกไตรมาส

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๙

(นายคารพ เสาวคนธ์)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะยอ

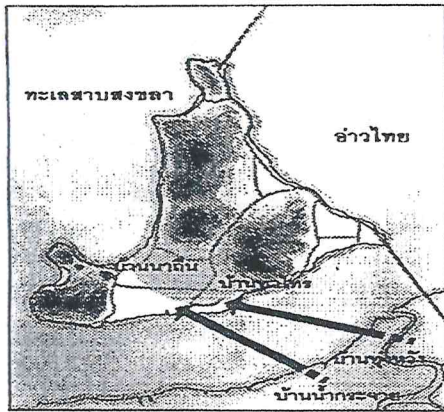
สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะยอ

ประวัติความเป็นมาของเกาะยอ

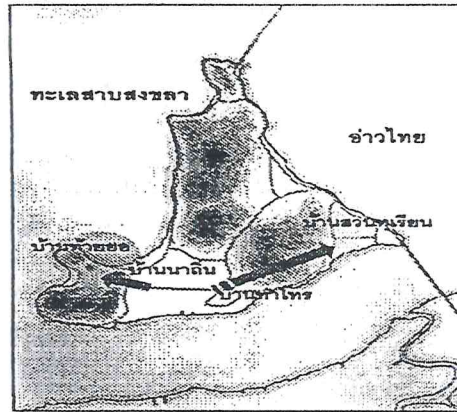
1. การตั้งถิ่นฐานของผู้คนบนเกาะยอระยะแรก

เกาะยอในยุคแรกเริ่มประวัติศาสตร์มีสภาพเป็นป่าเขายังไม่มี ผู้คนอพยพเข้าไปตั้งถิ่นฐาน ต่อมาในสมัยตอนปลายสุโขทัยและสมัยอยุธยาจึงเริ่มพบหลักฐานเกาะยอในแผนที่ภาพกลปนาวัดพะโคะ (หอสมุดแห่งชาติจัดไว้ในหมู่ตำรา (ภาพ) ชื่อแผนที่เมืองนครศรีธรรมราช จ.ศ. 977 (พ.ศ. 2158) ที่เขียนขึ้นหลัง พ.ศ. 2223 แต่ก่อน พ.ศ. 2242 (สุทิววงศ์ พงศ์ไพบูลย์ , 2523 : 64) ซึ่งมีภาพเกาะยออยู่ ตอนปลายสุดของแผนที่เขียนเป็นรูปภูเขา ระบุไว้ว่า “เข้ากะอูญ” (ชาญณรงค์ เทียงธรรม , 2544 : 65) นอกจากนี้เกาะยอยังปรากฏอยู่ในแผนที่เมืองสงขลา (แผนที่เมืองสงขลาปัจจุบันเก็บรักษาไว้ที่หอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร) เขียนขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2230 โดยนายมองเดียร์ เดอลามาร์ วิศวกรชาวฝรั่งเศส แผนที่ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่ามีชุมชนบนเกาะยอเกิดขึ้นแล้วอย่างน้อย 9 ชุมชน ชุมชนส่วนใหญ่ตั้งอยู่บนที่ราบเชิงเขาริมฝั่งทะเลรอบ ๆ ภูเขาทางทิศใต้ ทิศตะวันออกและทิศตะวันตกของเกาะยอ ซึ่งปัจจุบันตรงกับบริเวณเขาหัวหลัง เขาสวนใหม่ และเขาภูเก็ การตั้งถิ่นฐานของชุมชนเริ่มแรกบนเกาะยอน่าจะตรงกับบริเวณ หมู่ที่ 6 บ้านนาถีน หมู่ที่ 7 บ้านป่าโหนด หมู่ที่ 8 บ้านท้ายเสา หมู่ที่ 5 บ้านท่าไทร หมู่ที่ 4 บ้านสวนทุเรียน และหมู่ที่ 2 บ้านนอก กลุ่มชนพวกแรกที่อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานบนเกาะยออย่างน้อยในสมัยอยุธยาจนถึงรัชกาลที่ 3 และรัชกาลที่ 5 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ กลุ่มคนจีนอพยพจากเมืองจีน (สัมภาษณ์นายธานี ไพโรจน์ภักดี ที่สถาบันทักษิณคดีศึกษา หมู่ที่ 1 ตำบลเกาะยอ อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม พ.ศ. 2548) และชาวจีนที่เข้ามาตั้งถิ่นฐานเป็น กลุ่มที่เข้ามาทำเครื่องปั้นดินเผาประเภท อิฐ กระเบื้อง หม้อ ไห โอ่ง อ่าง เพราะบริเวณเกาะยอมีดินดีเหมาะแก่การทำเครื่องปั้นดินเผา นอกจากนี้แล้วคงจะมีกลุ่มคนไทยที่นับถือพุทธศาสนาจากท้องถิ่นเมืองสงขลาได้อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานส่วนหนึ่งด้วย ดังได้พบหลักฐานเจดีย์บรรจุอัฐิสมเด็จพระเจ้าเกาะยอบนยอดเขาภูเก็ที่มีมาตั้งแต่สมัยอยุธยา จากหลักฐานดังกล่าวพอสรุปได้ว่าชาวเกาะยอในรุ่นแรก ๆ ที่เข้ามาตั้งถิ่นฐานเป็นชาวไทยและชาวจีนจากโพ้นทะเลซึ่งผู้คนกลุ่มนี้ต่อมาได้ผสมกลมกลืนทางสังคมและวัฒนธรรมกับคนไทยพื้นถิ่นได้กลายเป็นตัวตนที่แท้จริงของชาวเกาะยอสืบทอดมาจนปัจจุบัน

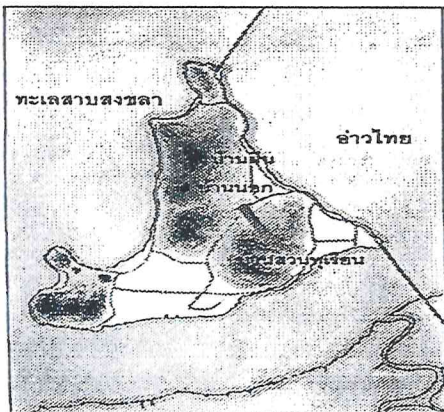
ระยะที่ 1



ระยะที่ 2



ระยะที่ 3



ระยะที่ 4



แผนที่แสดงการตั้งถิ่นฐานและการขยายชุมชนเกาะยอ

ที่มา : ญัฐนิกรณ์ น้อยเสียม การศึกษาสัดส่วนเรือนมงคลสูตร ตำบลเกาะยอ จังหวัดสงขลา

2. การพัฒนาและขยายตัวของชุมชนเกาะยอ

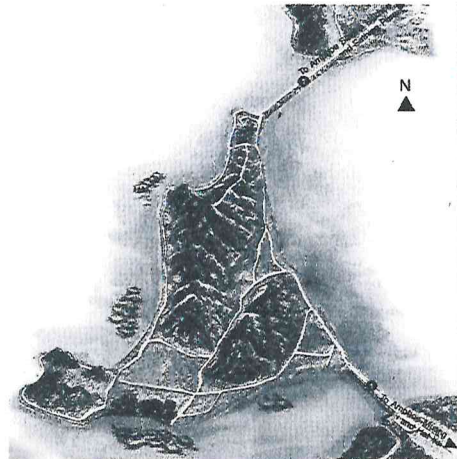
การเข้ามาตั้งถิ่นฐานของคนไทยเชื้อสายจีนและคนจีนจากโพ้นทะเลบนเกาะยอ เมื่อมีหลักแหล่งและอาชีพที่มั่นคง การติดต่อค้าขายกับชุมชนภายนอกมีมากขึ้น ทำให้มีการอพยพผู้คนจากแผ่นดินใหญ่เมืองสงขลาและบริเวณใกล้เคียงทั้งคนจีนและคนไทยเข้าไปตั้งถิ่นฐานมากขึ้นเกิดเป็นชุมชนใหม่ ๆ มีการขยายตัวของชุมชนไปรอบเกาะยอ ดังที่ภาณุ ธรรมสุวรรณ และทวีศักดิ์ ล้อมลิ้ม (ภาณุ ธรรมสุวรรณและทวีศักดิ์ ล้อมลิ้ม , 2530 : 5 – 7) และณัฐนิภรณ์ น้อยเสงี่ยม (ณัฐนิภรณ์ น้อยเสงี่ยม , 2545 : 17) ได้กล่าวถึงการพัฒนาและขยายตัวของชุมชนเกาะยอไว้ว่า จากชุมชนเกาะยอรุ่นแรกบริเวณหมู่ที่ 6 บ้านนาถินหรือบ้านโนบ้าน หมู่ที่ 5 บ้านท่าไทร ซึ่งบริเวณนี้มีสภาพภูมิประเทศเป็นพื้นที่ราบเหมาะแก่การทำนา เลี้ยงวัวและเลี้ยงควาย แต่เมื่ออยู่ไปได้ระยะหนึ่งได้ค่อย ๆ ขยายตัวไปยังชายฝั่งทางด้านทิศใต้และทิศตะวันตกเฉียงใต้ของตัวเกาะใกล้กับวัดท้ายยอ หมู่ที่ 8 บ้านท้ายเสา ซึ่งบริเวณแถบนี้พบว่าในทะเลมีปลาและกุ้งชุกชุมมาก ชาวบ้านจึงหันมาประกอบอาชีพประมงเป็นส่วนใหญ่ พร้อม ๆ กับการขยายชุมชนไปทางชายฝั่งด้านทิศใต้ของเกาะบริเวณวัดโคกเปี้ยว หมู่ที่ 5 บ้านท่าไทร และหมู่ที่ 4 บ้านสวนทุเรียนบริเวณแถบนี้พื้นที่เหมาะแก่การทำนา ทำสวนผลไม้และทอผ้า เมื่อผู้คนมากขึ้นเศรษฐกิจดีขึ้นชาวบ้านจึงได้รวมใจกันสร้างวัดแหลมพ้อขึ้นเป็นวัดประจำหมู่บ้าน หลังจากนั้นจึงเริ่มขยายชุมชนไปบริเวณที่ราบชายฝั่งด้านทิศตะวันออกของเกาะยอจนเกิดเป็นชุมชนหมู่ที่ 3 บ้านนอกหรือบ้านท่าคู และหมู่ที่ 2 บ้านดิน บริเวณดังกล่าวเป็นที่ราบชายฝั่งติดกับเชิงเขาตลอดแนวเหนือ-ใต้ สามารถทำการประมงและสวนผลไม้ได้ดี แต่ด้านชายฝั่งตะวันออกนี้มักจะมีคลื่นลมแรงในฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ดังนั้นชาวบ้านที่ทำการประมงบางส่วนได้เคลื่อนย้ายขึ้นไปทางทิศเหนือสุดของเกาะยอได้ตั้งชุมชนและสร้างวัดเขาบ่อขึ้นในหมู่ที่ 1 บ้านอ่าวทราย ส่วนชุมชนหมู่ที่ 7 บ้านป่าโหนดนั้นคงเกิดขึ้นจากชาวบ้านที่ขยายตัวมาจากบ้านนาถินและบ้านท้ายยอ เนื่องจากเป็นหมู่บ้านที่ใกล้เคียงกัน

หลักฐานต่าง ๆ ที่ยืนยันให้เห็นถึงการเข้ามาตั้งชุมชนบริเวณเกาะยอของคนจีนและคนไทยพื้นถิ่น ได้แก่ ซากโรงพระจีนหรือศาลเจ้าจีนที่เหลือเป็นหลักฐานอยู่บางส่วนในหมู่บ้าน ต่าง ๆ ได้แก่ หมู่ที่ 3 บ้านนอก หมู่ที่ 4 บ้านสวนทุเรียน หมู่ที่ 8 บ้านท้ายเสา และหมู่ที่ 9 บ้านสวนใหม่ ศาลเจ้าจีนที่เป็นหลักฐานค่อนข้างสมบูรณ์ปัจจุบัน ได้แก่ ศาลเจ้าจีนที่เรียกว่า “แป๊ะกง” หรือ “ไทกง” ในหมู่ที่ 8 บ้านท้ายเสา ซึ่งใกล้ ๆ กับศาลเจ้ามีบ่อน้ำจืดโบราณก่อด้วยอิฐและหิน 1 บ่อ และยังมีบ่อน้ำจืดโบราณกระจายอยู่ตามแหล่งชุมชนอีกหลายแห่ง เช่น บ่อน้ำโบราณในหมู่ที่ 4 บ้านสวนทุเรียน บ่อน้ำโบราณวัดท้ายยอ เป็นต้น นอกจากนี้สิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นชุมชนได้แก่ สถาบันทางศาสนา ซึ่งมีวัดเป็นศูนย์กลางของชุมชนจึงพบว่าบริเวณเกาะยอมีวัดสร้างขึ้นต่างสมัยกันถึง 4 วัด คือ วัดท้ายยอ สร้างเมื่อ พ.ศ. 2311 (กรมการศาสนา , 2527 : 461) วัดแหลมพ้อ สร้างเมื่อ พ.ศ. 2360 วัดโคกเปี้ยว สร้างเมื่อ พ.ศ. 2425 และวัดเขาบ่อ สร้างเมื่อ พ.ศ. 2477 นอกจากวัดแล้วยังมีเจดีย์บนยอดเขาภูเก็เป็นที่เก็บอัฐิของสมเด็จพระเจ้าเกาะยอ ซึ่งเป็นศูนย์กลางความเชื่อความศรัทธาของชาวเกาะยอมาตั้งแต่สมัยอยุธยาจนถึงปัจจุบัน

3. การปรับเปลี่ยนและพัฒนาชุมชนเกาะยอสมัยใหม่

ชุมชนเกาะยอมีความเจริญขึ้นอย่างต่อเนื่องจากการผลิตเครื่องปั้นดินเผา การทอผ้าและการทำสวนผลไม้ ส่งเป็นสินค้าออกไปจำหน่ายตามหัวเมืองต่าง ๆ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ชุมชนเกาะยอเริ่มมีความสัมพันธ์กับสังคมภายนอกมากขึ้น ซึ่งนำมาสู่การปรับเปลี่ยนวิถีการดำรงชีวิตที่สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ ตั้งแต่ พ.ศ. 2504 เป็นต้นมา จนถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 ความจำเป็นของชุมชนภายนอกในการใช้อิฐ กระเบื้องดินเผา และผ้าทอจากเกาะยอลดน้อยลง เนื่องจากการก่อสร้างส่วนใหญ่ถูกปรับเปลี่ยน ไปตามอิทธิพลวัฒนธรรมตะวันตก ได้ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคมและวัฒนธรรมดั้งเดิมที่ถูกเปลี่ยนแปลงเป็นวัฒนธรรมใหม่แบบตะวันตกมากขึ้น เช่น บ้านทรงไทยตามคติ “มงคลสูตร” เปลี่ยนเป็นแบบบ้านสมัยใหม่ก่ออิฐถือปูน เครื่องมือเครื่องใช้ในครัวเรือนจากเครื่องปั้นดินเผาที่ผลิตในเกาะยอเปลี่ยนเป็นเครื่องใช้ผลิตจากโรงงาน เป็นต้น การเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจและวัฒนธรรมยิ่งรุนแรงขึ้น หลังจากมีการสร้างสะพานติณสูลานนท์เชื่อมเกาะยอกับแผ่นดินใหญ่ อำเภอเมืองสงขลา และอำเภอสิงหนคร ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2529 เป็นต้นมา ทำให้ชาวเกาะยอหันมาประกอบอาชีพใหม่ ๆ มากขึ้นที่สำคัญได้แก่ การค้าขายและการรับจ้าง การค้าขายของชาวเกาะยอ พอจะแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ กลุ่มที่มีทุนมาก จะลงทุนทำร้านอาหารเพื่อต้อนรับนักท่องเที่ยวที่หลังไหลเข้าสู่เกาะยอมากขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งพบว่าระยะแรกร้านอาหารส่วนใหญ่ตั้งอยู่ทางด้านชายฝั่งตะวันออก ที่ทางหลวงหมายเลข 408 ตัดผ่าน ซึ่งส่วนใหญ่เจ้าของกิจการเป็นคนในเกาะยอ และส่วนใหญ่จะตั้งอยู่ตอนในหรือด้านฝั่งตะวันตกของเกาะยอที่มีถนนรอบเกาะเชื่อมกับทางหลวงหมายเลข 408 ส่วนการค้าขายอีกลักษณะหนึ่งเป็นการค้าขายของชาวบ้านจริง ๆ คือ การค้าขายสินค้าพื้นเมือง เช่น ผลไม้ต่าง ๆ อาหารพื้นบ้าน ผ้าทอเกาะยอ เป็นต้น และอาหารพื้นเมืองที่สำคัญ เช่น ข้าวยาบายอ ขนมจีน ยำสาหร่าย เป็นต้น จากการสร้างสะพานและถนนตัดผ่านเกาะยอนี้เอง ทำให้ที่ดินมีราคาสูงมาก นายทุนจากภายนอกเข้ามากว้านซื้อเพื่อขายเก็งกำไรหรือสร้างเป็นหมู่บ้านจัดสรร เป็นเหตุทำให้ชาวเกาะยอบางส่วนขายที่ดินแล้วอพยพไปตั้งถิ่นฐานนอกเกาะมีมากขึ้น ในเรื่องนี้ ฯพณฯ พล.อ. เปรม ติณสูลานนท์ รัฐบุรุษ ประธานองคมนตรี และอดีตนายกรัฐมนตรีของไทย (พ.ศ. 2523-2531) ได้ให้โอวาทไว้ในโอกาสเดินทางมาเปิดถนน กสช. ที่ตำบลเกาะยอ เมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน พ.ศ. 2530 อย่างน่าสนใจว่า “เกาะยอมีของดีหลายอย่าง เช่น ผลไม้ที่อร่อย ผ้าทอที่สวยงาม ขอให้รักษาเอาไว้ มีที่ดินแม้ราคาแพงก็อย่าขายเก็บเอาไว้ทำกินสืบไป” ซึ่งเป็นสิ่งที่ชาวเกาะยอพึงนำมาปฏิบัติ เพื่อรักษามรดกทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของท้องถิ่นไว้สืบไป

ปัจจุบันตำบลเกาะยอมีองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะยอเป็นหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น มีฐานะเป็นนิติบุคคลและราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามความพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 2 มีนาคม 2538 โดยกระทรวงมหาดไทย ได้ประกาศยกฐานะสภาตำบลเกาะยอเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะยอโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป เล่มที่ 113 ตอน 99 ลงวันที่ 30 มกราคม 2539 มีผลบังคับใช้ วันที่ 30 มีนาคม 2539



แผนที่แสดงที่ตั้งของเกาะยอ

ข้อมูลสภาพทั่วไป

1. ที่ตั้งและอาณาเขต

เกาะยอเป็นเกาะที่ตั้งอยู่กลางทะเลสาบสงขลาตอนล่าง มีฐานะเป็นตำบลหนึ่งในอำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ระยะห่างจากที่ว่าการอำเภอเมืองสงขลาไปทางทิศทางตะวันตกเฉียงใต้ โดยทางบกประมาณ 15 กิโลเมตร และโดยทางน้ำหรือทางทะเลประมาณ 6 กิโลเมตร

ที่ตั้งตามพิกัดทางภูมิศาสตร์ เกาะยอตั้งอยู่บริเวณเส้นรุ้งที่ 6 องศา 17 ลิปดา ถึง 7 องศา 56 ลิปดาเหนือ และเส้นแวงที่ 100 องศา 1 ลิปดา ถึงเส้นแวงที่ 101 องศา 6 ลิปดา ตะวันออก

เกาะยอมีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ต่าง ๆ ดังนี้

ทิศเหนือ จดทะเลสาบสงขลา เขตเทศบาลเมืองสิงหนคร อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา
ทิศใต้ จดทะเลสาบสงขลา เขตองค์การบริหารส่วนตำบลพะวง อำเภอเมืองสงขลา และ

เขตเทศบาลตำบลน่าน้อย อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

ทิศตะวันออก จดทะเลสาบสงขลา เทศบาลตำบลเขารูปช้างและตำบลบ่อหย่าง อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา

ทิศตะวันตก จดทะเลสาบสงขลา เขตองค์การบริหารส่วนตำบลบางเหรียง และตำบลรัต

ภูมิ

อำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลา

เกาะยอมีเนื้อที่รวมทั้งพื้นน้ำ 17.95 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 11,220 ไร่ และมีเนื้อที่เฉพาะพื้นดินเพียง 15 ตารางกิโลเมตร หรือ 9,375 ไร่ พื้นที่ส่วนใหญ่ใช้ในการเกษตร คือ ปลูกสวนผลไม้ ประมาณ 3,800 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 40.53 ของพื้นที่รวม ปลูกยางพารา ประมาณ 3,223 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 34.38 ของพื้นที่รวมและพื้นที่การเกษตรอื่น ๆ 2,275 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 24.27 ของพื้นที่รวม และพื้นที่สาธารณประโยชน์ 77 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.82 ของพื้นที่รวม

2. ลักษณะภูมิประเทศ

เกาะยอมีสภาพทางกายภาพเป็นเกาะ มีน้ำล้อมรอบกลางทะเลสาบสงขลา ลักษณะภูมิประเทศเป็นภูเขา เนินเขา และที่ราบซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1) ภูเขาและเนินเขา พื้นที่เกาะยอส่วนใหญ่เป็นเนินเขาและภูเขาสูงประมาณ

10 – 151 เมตร โดยมีเขาภูฏีเป็นภูเขาสูงสุดประมาณ 151 เมตร มีลักษณะเป็นภูเขาหินและเนินเขาดินลูกเรียงเรียงรายในแนวเหนือ – ใต้ ตอนทิศเหนือสุดของเกาะเป็นเขาบ่อ หรือเขาแคะ หรือเขาแค และ มีภูเขาหรือเนินเขาเล็กติดกับโรงเรียนวัดเขาบ่อ เรียกว่า “หัวเขาแดง” ปัจจุบันเป็นที่ตั้งบ้านเอกชน จากเขาบ่อเชื่อมต่อไปทางทิศใต้ เรียกว่า “เขาภูฏี” เป็นภูเขายาวใหญ่พุ่งไปทางทิศใต้ เชื่อมต่อกับเขาสวนใหม่ เขากลางหรือเขาโน

บ้าน เขาสวนเตย และทางทิศใต้สุดเป็นเขาหัวหรง เขาเกาะแกง นอกจากนี้ ยังมีภูเขาและเนินเขาเล็ก ๆ อีกจำนวนหนึ่ง เช่น เขาบ่อนก เขาบ่อหิน เขาเพหารหรือเขาวิหาร ภายในวัดท้ายยอ เป็นต้น

2) ที่ราบ เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาและเนินเขา จึงทำให้พื้นที่ที่เป็นที่ราบลุ่มมีน้อยมาก ดังนั้นพื้นที่ราบที่พบส่วนใหญ่จึงเป็นที่ราบระหว่างเนินเขา และริมฝั่งที่ราบลุ่มที่พบส่วนใหญ่พบทางด้านใต้และทางทิศตะวันออกของเกาะได้แก่บริเวณหมู่ที่ 6 บ้านโนบ้าน บ้านโคกเปี้ยว บ้านท้ายยอ บ้านป่าโหนด บ้านสวนทุเรียน บ้านนอก นอกจากนี้ยังมีที่ราบตามเนินเขาที่มีความลาดชัน ประมาณ 45 องศา ซึ่งพบทั่วไปในด้านตะวันตก และทิศเหนือของเกาะ พื้นที่บริเวณเป็นที่ราบนี้ใช้

เป็นที่ตั้งบ้านเรือนและทำนา ทำสวนผลไม้ สวนผัก ส่วนสวนยางพารา นิยมปลูกไว้บนภูเขาหรือเนินเขา

3) อ่าว เนื่องจากเกาะยอเป็นเกาะที่มีน้ำล้อมรอบ จึงทำให้พื้นที่ส่วนหนึ่งเว้า ๆ แหว่ง ๆ หรือเรียกว่าอ่าวที่เกิดขึ้นจากการกระทำของธรรมชาติ ซึ่งมีประโยชน์ในการหลบคลื่นลมในอดีตใช้เป็นที่พักเรือหรือท่าเรือ พบว่ารอบเกาะยอมีอ่าวที่สำคัญหลายแห่ง เช่น ทางทิศเหนือมีอ่าวทรายตั้งอยู่ในหมู่ที่ 1 อ่าวสวนใหม่ตั้งอยู่ในหมู่ที่ 9 อ่าวหัวหรงตั้งอยู่ในหมู่ที่ 7 อ่าวสวนเรียนตั้งอยู่ในหมู่ที่ 4 อ่าว บ้านนอกตั้งอยู่ในหมู่ที่ 3 อ่าวม่วงตั้งอยู่ในหมู่ที่ 1 อ่าวจากตั้งอยู่ในหมู่ที่ 7 เป็นต้น อ่าวเหล่านี้เหมาะแก่การหลบคลื่นลมและเป็นท่าจอดเรือของคนในชุมชนมาแล้วในอดีต

4) แหล่งน้ำ เกาะยอมีแหล่งน้ำธรรมชาติมีน้อยมากเนื่องจากพื้นที่เป็นที่สูง มีน้ำทะเลล้อมรอบ แหล่งน้ำที่พบส่วนใหญ่ จึงเป็นบ่อน้ำที่ประชาชนขุดขึ้นเพื่อใช้ในการอุปโภคและบริโภค เช่น บ่อน้ำหน้าศาลเจ้าจีนในหมู่ที่ 8 บ่อน้ำวัดท้ายยอ บ่อน้ำวัดเขาบ่อ บ่อปลาในหมู่ที่ 4 ไกลวัดแหลมพ้อ บ่ออในหมู่ที่ 9 เป็นต้น

นอกจากนี้บริเวณเกาะยอ จะมีน้ำใต้ดินในปริมาณสูงในฤดูมรสุมจะมีตาน้ำไหลลงจากภูเขาหรือเนินเขาสูง กลายเป็นทางน้ำ หรือธารน้ำ หรือคูน้ำ ชาวเกาะยอนิยมเรียกว่า “เตราะ” หรือ “ทางเตราะ” ซึ่งพบอยู่ทั่วไปบริเวณภูเขาในเกาะยอ เช่น ทางเตราะแตกบริเวณบ้านอ่าวทรายไหลลงจากเขาภูฏี ทางเตราะบริเวณบ้านสวนนาย ไหลลงระหว่างช่องเขากลางและเขาสวนนาย ทางเตราะบริเวณบ้านนาถิ่น ไหลลงจากเขากลางลงสู่ที่ราบ กลายเป็นคูนาถิ่น คูวัดและคูช่องเขา เป็นต้น

สภาพทั่วไปของหมู่บ้าน

สภาพลักษณะภูมิประเทศ ลักษณะการตั้งชุมชนและการคมนาคมของหมู่บ้านต่าง ๆ บนเกาะยอ มีรายละเอียดดังนี้

หมู่ที่ 1 บ้านอ่าวทราย เป็นหมู่บ้านที่ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของเกาะยอ มีอาณาเขตด้านทิศเหนือ ทิศตะวันออกและทิศตะวันตก ติดต่อกับทะเลสาบสงขลา ส่วนด้านทิศใต้ติดต่อกับหมู่ที่ 2 บ้านดิน และหมู่ที่ 9 บ้านสวนใหม่ ลักษณะภูมิประเทศพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นเนินเขา คือมีเขาบ่อตั้งอยู่ตรงกลาง เนินเขาลาดลงสู่ชายฝั่งทะเลด้านทิศตะวันออก และทิศเหนือจะสูงขึ้นชายฝั่งตะวันออกไม่เหมาะสมที่จะ

ตั้งชุมชน ชุมชนส่วนใหญ่ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตก เพราะมีที่ราบชายฝั่งกว้างกว่าด้านอื่น ๆ และในสมัยก่อนบริเวณนี้มีหาดทรายขาวสวยงาม ส่วนด้านทิศใต้เป็นเนินเขาที่เชื่อมต่อกับเขาภู

เส้นทางคมนาคมภายในหมู่บ้าน มีทางหลวงหมายเลข 408 (สงขลา-นครศรีธรรมราช) ตัดผ่านทางด้านชายฝั่งตะวันออกไปเชื่อมต่อกับสะพานติณสูลานนท์ ทางทิศเหนือข้ามไปฝั่งอำเภอสิงหนคร จากถนนสายนี้มีถนนแยกไปทางทิศตะวันตกอีก 2 สาย เชื่อมต่อกับถนนสายรอบเกาะยอที่ต้องผ่านชายฝั่งตะวันตก ชุมชนส่วนใหญ่จึงตั้งอยู่ตามแนว 2 ฝั่งถนน แต่จะหนาแน่นบริเวณที่ราบเชิงเขาทางด้านทิศตะวันตก หมู่บ้านนี้ประกอบด้วยบ้านอ่าวทราย บ้านอ่าวม่วง และบ้านทรายน้อย

หมู่ที่ 2 บ้านดินหรือบ้านนอกดิน เป็นหมู่บ้านที่ตั้งอยู่กลางเกาะด้านชายฝั่งตะวันออก มีอาณาเขตด้านทิศตะวันออกจดทะเลสาบสงขลา ทิศตะวันตกจดเขาภูทิว ทิศเหนือจดหมู่ที่ 1 บ้านอ่าวทราย และทิศใต้จดหมู่ที่ 3 บ้านนอก ลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นเนินเขาสูงลาดชันลงสู่ชายฝั่งตะวันออกของตัวเกาะที่ราบเชิงเขาเหมาะแก่การทำสวนยางพารา

เส้นทางคมนาคมภายในหมู่บ้าน มีทางหลวงหมายเลข 408 (สงขลา - นครศรีธรรมราช) ตัดผ่าน และมีถนนตัดแยกจากทางหลวงสายนี้ลงไปทางทิศใต้ ขนานไปกับแนวเชิงเขาและทางหลวงหมายเลข 408 จนจดหมู่ที่ 3 ลักษณะการตั้งชุมชนกระจายตัวไปตามเชิงเขาและ 2 ข้างทางหลวงและถนนในหมู่บ้าน

หมู่ที่ 3 บ้านนอกหรือบ้านคู เป็นหมู่บ้านที่ตั้งอยู่ทางทิศใต้ของหมู่ที่ 2 ทางด้านฝั่งตะวันออกบนตัวเกาะ มีอาณาเขตด้านทิศตะวันออกจดทะเลสาบสงขลา ทิศตะวันตกจดเขาภูทิวและเขาสวนทุเรียน ทิศเหนือจดหมู่ที่ 2 และทิศใต้จดหมู่ที่ 4 บ้านสวนทุเรียน หมู่ที่ 5 บ้านท่าไทรและหมู่ที่ 6 บ้านในบ้าน ลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นเนินและที่ราบระหว่างภูเขา ที่ลาดเอียงไปทางทิศตะวันออก พื้นที่เหมาะแก่การปลูกยางพารา ผลไม้ และมะพร้าว

เส้นทางคมนาคมภายในหมู่บ้านเป็นถนนลาดยาง เส้นทางสำคัญคือ ทางหลวงหมายเลข 408 ซึ่งต้องผ่านหมู่ที่ 3 ที่เชื่อมต่อกับหมู่ที่ 4 และหมู่ที่ 2 และมีถนนแยกไปทางทิศตะวันตกติดต่อกับหมู่บ้านต่าง ๆ ภายในเกาะยอได้สะดวก บ้านเรือนส่วนใหญ่ตั้งหนาแน่นอยู่ 2 ข้างถนนใกล้ทางแยกเข้าตัวเกาะ ส่วนด้านในบ้านเรือนจะตั้งอยู่ห่าง ๆ

หมู่ที่ 4 บ้านสวนทุเรียน เป็นหมู่บ้านที่ตั้งอยู่ทางด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ของเกาะ ตรงกับหัวสะพานติณสูลานนท์ช่วงแรกๆที่เชื่อมต่อบ้านน้ำกระจาย มีอาณาเขตด้านทิศตะวันออกและทิศใต้จดทะเลสาบสงขลา ทิศเหนือจดหมู่ที่ 3 และทิศตะวันตกจดหมู่ที่ 5 บ้านท่าไทร ลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบเชิงเขาที่ลาดเอียงไปทางชายฝั่งทิศตะวันออกและทิศใต้ ส่วนทิศตะวันตกเป็นภูเขาและเนินเขาสวนทุเรียนพื้นที่จึงเหมาะแก่การทำสวนผลไม้ เช่น ทุเรียน ขนุน จำปาตะ ละมุด ลองกอง เป็นต้น

เส้นทางคมนาคมภายในหมู่บ้าน มีทางหลวงหมายเลข 408 ทางด้านทิศตะวันออก และมีถนนลาดยางตัดแยกจากหลวงไปทางหลวงไปทางทิศตะวันตก ผ่านหมู่ที่ 5 บ้านท่าไทร หมู่ที่ 6 บ้านในบ้าน ไปจดกับถนนรอบเกาะด้านทิศตะวันตก ตรงหมู่ที่ 7 บ้านเขาหัวหรั่ง และจดกับถนนลาดยางหมู่ที่ 3 ตรงบริเวณหน้าวัดโคกเปี้ยว ลักษณะการตั้งชุมชนส่วนใหญ่ตั้งอยู่บริเวณที่ราบ 2 ข้างถนนและบริเวณริมฝั่ง

ทะเล และมีวัดแหลมพ้อเป็นศูนย์กลางของชุมชน

หมู่ที่ 5 บ้านท่าไทร เป็นหมู่บ้านที่ตั้งอยู่บนทิศใต้ของเกาะยอ มีอาณาเขตด้านทิศตะวันออกจดหมู่ที่ 4 ทิศตะวันตกจดหมู่ที่ 6 บ้านในบ้าน ทิศเหนือจดภูเขาสวนทุเรียนและทิศใต้จดทะเลสาบ ลักษณะภูมิประเทศเขตด้านทิศใต้เป็นที่ราบเชิงเขาที่ลาดลงสู่ริมฝั่งทะเล พื้นที่ราบลุ่มเหมาะแก่การทำนา ทำสวนยางพาราและสวนผลไม้

เส้นทางคมนาคมภายในหมู่บ้านมีถนนลาดยางเส้นทางรอบเกาะ ต่อเนื่องมาจากหมู่ที่ 4 ต้องผ่านหมู่บ้านไปทางทิศตะวันตก วัดโคกเปี้ยวไปต่อกับถนนหมู่ที่ 7 บ้านเขาหัวหรั่งลักษณะการตั้งชุมชนส่วนใหญ่ ตั้งอยู่ 2 ฝากถนนและริมฝั่งทะเล

หมู่ที่ 6 บ้านในบ้านหรือบ้านนาถิ่น เป็นหมู่บ้านที่ตั้งอยู่บนทิศใต้ของเกาะยอ มีอาณาเขตทิศเหนือจดหมู่ที่ 9 บ้านสวนใหม่ ทิศใต้จดทะเลสาบสงขลา ทิศตะวันออกจดหมู่ที่ 5 บ้านท่าไทร และทิศตะวันตกจดหมู่ที่ 7 บ้านป่าโหนด และหมู่ที่ 8 บ้านท้ายเสา ลักษณะภูมิประเทศทางด้านทิศเหนือพื้นที่ค่อนข้างสูงแล้วลาดต่ำไปทางทิศตะวันตกและทิศใต้ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นที่ลุ่ม เดิมใช้ทำนา ปัจจุบันเลิกร้างไปหมดแล้ว ส่วนทิศเหนือเป็นเนินเหมาะแก่การทำสวนผลไม้และยางพารา

เส้นทางคมนาคมภายในหมู่บ้าน มีถนนลาดยางเชื่อมต่อจากหมู่ที่ 5 ตัดผ่านไปเชื่อมกับถนนหมู่ที่ 7 บ้านเขาหัวหรั่ง และมีถนนเชื่อมต่อจากหมู่ที่ 3 บ้านนอก ตัดผ่านมาเชื่อมต่อกับถนนที่มาจากหมู่ที่ 5 บริเวณใกล้วัดโคกเปี้ยว ลักษณะการตั้งชุมชนจะตั้งเรียงรายอยู่ 2 ฝากถนน

หมู่ที่ 7 บ้านป่าโหนดและบ้านเขาหัวหรั่ง เป็นหมู่บ้านที่ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของตัวเกาะ มีอาณาเขตทิศตะวันออกจดหมู่ที่ 6 ทิศตะวันตกจดหมู่ที่ 8 บ้านท้ายเสาและทะเลสาบสงขลา และทิศใต้จดทะเลสาบสงขลา และทิศใต้จดทะเลสาบสงขลา ลักษณะภูมิประเทศมีเนินเขาอยู่ตรงกลางและมีที่ราบลุ่มกว้างใหญ่เหมาะแก่การทำสวนผลไม้

เส้นทางคมนาคมภายในหมู่บ้านมีถนนลาดยางตัดเลียบริมฝั่งเป็นถนนเชื่อมต่อกับหมู่ที่ 6 และหมู่ที่ 8 หรือถนนรอบเกาะที่เชื่อมหมู่บ้านต่าง ๆ เดินทางถึงกันได้สะดวก ลักษณะการตั้งชุมชนจะตั้งอยู่ 2 ข้างถนนและริมฝั่งทะเล

หมู่ที่ 8 บ้านท้ายเสาและบ้านเกาะแก่ง เป็นหมู่บ้านที่ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของตัวเกาะ มีอาณาเขตทิศตะวันออกและทิศใต้จดหมู่ที่ 7 ทิศเหนือและทิศตะวันตกจดทะเลสาบสงขลา ลักษณะภูมิประเทศ ทิศตะวันออกเป็นแนวเนินเขา ทิศตะวันออกเป็นแนวเนินเขา ทิศตะวันตกเป็นที่ราบชายฝั่งทะเล ส่วนด้านทิศใต้เป็นเนินเขาสูงเหมาะแก่การทำสวนผลไม้ สวนยางพารา และทำการประมง

เส้นทางคมนาคมภายในหมู่บ้าน มีเส้นทางลาดยางต่อเนื่องมาจากหมู่ที่ 7 มีทางแยกขึ้นไปทางทิศเหนือบริเวณหมู่ที่ 7 อีกเส้นทางหนึ่งแยกไปทางทิศใต้แล้วอ้อมไปทางทิศตะวันตกและทิศเหนือไปประจบกับถนนสายเดิมที่ใกล้กับวัดท้ายยอ ก่อนจะต่อเชื่อมขึ้นไปทางทิศเหนือ ผ่านหมู่ที่ 9 บ้านสวนใหม่ ลักษณะการตั้งชุมชนนิยมปลูกสร้างบ้านเรือนบริเวณ 2 ฝากถนน และที่ราบริมฝั่งทะเลสาบสงขลา โดยมีวัดท้ายยอเป็นศูนย์กลางของชุมชน

หมู่ที่ 9 บ้านสวนใหม่ เป็นหมู่บ้านที่ตั้งอยู่ช่วงกลางของเกาะด้านชายฝั่งตะวันตก มีอาณาเขตทิศตะวันออกเฉียงใต้จดหมู่ที่ 2 และหมู่ที่ 3 ทิศตะวันตกจดทะเลสาบสงขลา ทิศเหนือจดหมู่ที่ 1 และทิศใต้จดหมู่ที่ 6 ลักษณะภูมิประเทศด้านทิศตะวันออกในแนวเหนือ-ใต้ เป็นเนินเขาภู มิแล้วลาด

ต่ำลงไปเป็นที่ราบแคบ ๆ ริมฝั่งทะเลสาบสงขลา พื้นที่เหมาะแก่การทำสวนผลไม้ สวนยางพาราและทำการประมง

เส้นทางคมนาคมภายในหมู่บ้าน มีถนนลาดและถนนคอนกรีตตัดผ่านเป็นถนนรอบเกาะ จากหมู่ที่ 8 ผ่านหมู่ที่ 9 ไปเชื่อมต่อกับหมู่ที่ 1 และมีถนนจากหมู่ที่ 6 หมู่ที่ 3 และหมู่ที่ 2 ตัดผ่านตัวเกาะ ลักษณะการตั้งชุมชน ส่วนใหญ่ตั้งอยู่ 2 ข้างถนน และริมฝั่งทะเล เช่นเดียวกับหมู่บ้านอื่น ๆ

ลักษณะภูมิอากาศ

ภูมิอากาศบนเกาะยอ มีสภาพไม่ต่างไปจากพื้นที่อื่น ๆ ของภาคใต้ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ คือ มี 2 ฤดู ได้แก่ ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ถึงเดือนพฤษภาคม แต่อย่างไรก็ตามอากาศก็ไม่ร้อนมากนัก เนื่องจากอยู่ใกล้ทะเล มีกระแสลมและไอน้ำพัดผ่าน ทำให้อากาศร้อนเบาบางลงฤดูฝนมี 2 ช่วง ได้แก่ ช่วงมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม เป็นช่วงที่ฝนตกไม่มากนัก ช่วงที่ 2 เป็นช่วงมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือเริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคมถึงเดือนมกราคม เป็นช่วงที่ฝนตกมากกว่าช่วงแรก

ข้อมูลด้านการปกครอง การเมืองและการบริหาร
คณะผู้บริหารท้องถิ่น

ตาราง 11 รายชื่อคณะผู้บริหารท้องถิ่น

ที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	หมายเหตุ
1	นายคำรพ เสาวคนธ์	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะยอ	093-5823104
2	นายพิโชค สุวรรณโชติ	รองนายก อบต. เกาะยอ	081-3887320
3	นายจำรัส พันธนิยะ	รองนายก อบต. เกาะยอ	083-1964326
4	นายสาโรจน์ ภัทรชนม์	เลขานุการนายกอบต. เกาะยอ	095-0387046

สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะยอ

ตาราง 12 รายชื่อสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะยอ

ที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	หมายเหตุ
1	นายประคิ๊บ จินดาตวง	สมาชิกสภา อบต หมู่ที่ 1	089-4657804
2	นางฐานิต วรรณโร	สมาชิกสภา อบต หมู่ที่ 1	084-6339715
3	นายพนพล สุวรรณมณี	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ 2	089-6576191
4	นางสาวพวงทิพย์ แดงชื่น	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ 2	081-0978496
5	นายจารึก สงเคราะห์	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ 3	081-2772104
6	นายพินิจ พุทธกุล	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ 3	089-2980769
7	นายภาณุรักษ์ แก้วเกลี้ยง	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ 4	083-6552437
8	นายพิสุทธิ์ ไชยบุบผา	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ 4	086-6920289
9	นายทินภัทร ภัทรชนม์	สมาชิกสภา อบต หมู่ที่ 5	087-8996067
10	นายคนอง คงประโชติ	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ 5	087-6304904
11	นายเสน่ห์ ชูตินธร	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ 6	087-3941668
12	นางสุนทรี พรหมเทพ	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ 6	081-8440872
13	นายสาคร เสาวคนธ์	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ 7	086-5989541
14	นายณัฐกร ทิพย์รักษ์พันธ์	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ 7	089-4634412
15	นายยุทธนา พงศ์พฤกษ์	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ 8	084-7967632
16	นายสมชาย ลาภวงศ์	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ 8	087-2852278
17	นางชฎามน สงสัย	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ 9	081-5406471
18	นายทรงพล ไพบูลย์สมบัติ	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ 9	087-3914151